

47087

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat İŞIKHAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 21/7/2026

M. Satuk Buğra KAVUNCU
İstanbul Milletvekili

Sosyal Güvenlik Kurumu'nun 2025 yılı iş kazası ve meslek hastalığı istatistikleri, iş sağlığı ve güvenliği alanında dikkat çekici bir tabloyu ortaya koymuştur. Açık kaynaklarda ve basında yer alan resmî verilere göre, 2025 yılında iş kazası geçiren sigortalı sayısı 766 bin 625'e, iş kazalarında hayatını kaybeden çalışan sayısı ise bin 944'e ulaşmıştır. Aynı dönemde iş kazaları nedeniyle en az beş gün iş göremez hale gelen sigortalı sayısı 168 bin 607 olarak kaydedilirken, meslek hastalığı tanısı konulan çalışan sayısının yalnızca 916 olması dikkat çekmektedir. Resmî kayıtlarda meslek hastalığı nedeniyle yaşamını yitiren tek bir çalışanın dahi bulunmaması, mevcut kayıt sisteminin yeterliliğine ilişkin tartışmaları yeniden gündeme taşımıştır.

İş sağlığı ve güvenliği alanında çalışan uzmanlar, meslek hastalıklarının doğası gereği uzun yıllar içerisinde ortaya çıktığını, bu nedenle iş kazalarına kıyasla teşhis edilmesinin daha güç olduğunu belirtmektedir. Bununla birlikte bilimsel değerlendirmelerde, Türkiye'deki aktif sigortalı sayısı dikkate alındığında her yıl tespit edilmesi beklenen meslek hastalığı sayısının mevcut resmî verilerin çok üzerinde olması gerektiği ifade edilmektedir. Uzmanlar, tanı süreçlerinin güçlüğü, bildirim mekanizmalarındaki eksiklikler, işçilerin hak kaybı endişesi ve işverenlerin mali sorumlulukları gibi nedenlerle çok sayıda meslek hastalığının kayıt altına alınamadığını dile getirmektedir.

Meslek hastalıklarının yeterince tespit edilememesi yalnızca istatistiksel bir eksiklik değildir. Bu durum, çalışanların sosyal güvenlik haklarına erişimini, tedavi süreçlerini, tazminat haklarını ve işyerlerinde koruyucu tedbirlerin geliştirilmesini doğrudan etkilemektedir. Gerçek tabloyu yansıtmayan veriler, yüksek risk taşıyan sektörlerin belirlenmesini güçleştirmekte; iş sağlığı ve güvenliği politikalarının bilimsel veriler ışığında oluşturulmasını da olumsuz yönde etkilemektedir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun temel amacı çalışanların sağlık ve güvenliğini korumak, meslek hastalıklarını önlemek ve çalışma ortamlarını güvenli hâle getirmektir. Bu amacın hayata geçirilebilmesi ise meslek hastalıklarının doğru biçimde

150001

tanımlanması, kayıt altına alınması, raporlanması ve etkin biçimde denetlenmesiyle mümkündür.

Bu çerçevede, meslek hastalıklarının tespiti, kayıt sistemi, denetim mekanizmaları ve önleyici politikalara ilişkin bazı soruların cevaplandırılması kamu yararı açısından önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. SGK verilerine göre 2025 yılında yalnızca 916 çalışana meslek hastalığı tanısı konulmasının temel nedenleri nelerdir? Bakanlığınız bu sayının Türkiye'deki gerçek durumu yansıttığını değerlendirmekte midir?
2. Son on yıl içerisinde meslek hastalığı tanısı konulan çalışan sayısı yıllar itibarıyla kaçtır?
3. Aynı dönemde meslek hastalığı nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanan ve meslek hastalığı nedeniyle hayatını kaybettiği resmî kayıtlara geçen çalışan sayısı kaçtır?
4. Bakanlığınızın hesaplamalarına göre Türkiye'de yıllık beklenen meslek hastalığı vaka sayısı kaçtır? Bu tahmin ile resmî tanı sayıları arasındaki farkın nedenleri nelerdir?
5. En fazla meslek hastalığı tanısı konulan sektörler ve meslek grupları hangileridir?
6. Son beş yıl içerisinde meslek hastalıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen işyeri denetimi sayısı kaçtır? Bu denetimlerde kaç işyerinde mevzuata aykırılık tespit edilmiştir?
7. İşverenlerin meslek hastalığı bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle son beş yılda kaç idari yaptırım uygulanmıştır?
8. Son beş yıl içerisinde meslek hastalıklarının erken teşhisi amacıyla işyeri hekimlerine, uzman hekimlere ve sağlık personeline yönelik kaç eğitim programı düzenlenmiştir?
9. Meslek hastalığı şüphesi bulunan çalışanların tanı sürecinde yaşadığı bürokratik ve hukuki engellerin azaltılması amacıyla herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?